

تدریس خدا شناسی در خطابه غدیر

قسمت بیست و پنجم

دکتر وحید باقرپور کاشانی

Dr.Vahid Bagherpour Kashani

تدریس خداشناسی در خطابه غدیر

قسمت بیست و پنجم

نبی اکرم صَلَّی اللہ علیہ وآلہ وسلم در فرازی در توصیف پروردگار، در خطابه غدیر فرمودند:

(وَأَشْهَدُ أَنَّهُ اللَّهُ الَّذِي مَلَأَ الدَّهْرَ قُدْسُهُ)

«و شهادت می‌دهم، همانا خدا الله‌ای که پر کرده روزگار را، قداستش پاکیش».

هر آنچه که در عالم امکان است، و از ناحیه خداوند خلق شده، هیچ ظمی در ارتباط با آن‌ها نکرده است.

در جزء به جزء موجودات، پاکی او؛ و عدل او و نفی ظلم را ما مشاهده می‌کنیم.

هر چیزی، جای خودش.

در نظام تکوین، در نظام تشریع، هر چیزی را جای خودش قرار داده است.

در خلقت انسان که نگاه می‌کنیم، این‌گونه نبوده که این چشم را فرض کنید بخواهد در کف پا قرار بدهد؛

هر چیزی در جای خودش قرار گرفته است.

منتهی گاهی اوقات، تخطی بشر از قوانین طبیعی باعث می‌شود که خللی در این نظم به وجود بیاید.

در ادامه فرمودند:

(وَالَّذِي يَغْشَى الْأَبَدَ نُورُهُ)

«و اوست که فراگرفته ابدیت را نورش».

نور او ابدیت را فراگرفته است!

خب مگر خداوند نور دارد؟

در سوره مبارکه نور، آیه ۳۵، می‌خوانیم:

(اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ...)

«خداوند، نور آسمان‌ها و زمین است».

این به چه معناست؟

مشخص است این نور، نور فیزیکی که نیست، نور از سنخ خاصی است!

اینجاست که حضرت رضا علیه‌السلام در توضیح این آیه فرمودند که:

(هَادٍ لِأَهْلِ السَّمَاءِ وَ هَادٍ لِأَهْلِ الْأَرْضِ)

در توحید صدوق، باب پانزدهم، حدیث اول:

«خداوند هادی‌ست، هدایتگر است برای اهل آسمان و هادی‌ست برای اهل

زمین».

چه هدایت تکوینی چه هدایت تشریعی.

در عالم تکوین، قوانینی را قرار داده که هرچیزی جای خودش باشد و به

سمتی که باید حرکت کند.

در عالم تشریع هم به موجودات زمینی و آسمانی که دارای اختیار هستند، قوه تشخیص داده، سُفرایی را فرستاده و به سبب همان‌ها، موجودات را هدایت کرده. به انسان فطرت داده، عقل داده، حجج الهی را فرستاده و به این سبب آن‌ها را هدایت کرده است. پس فرمودند که؛ ابدیت را نور او فراگرفته؛ یعنی ابدیت در تحت هدایت و قوانین هدایتگر او قرار گرفتند.

بعد فرمودند:

(وَالَّذِي يُنْفِذُ أَمْرَهُ بِلَا مَشَاوَرَةٍ مُّشِيرٍ)

«و او کسی‌ست که اجرا می‌کند فرمانش را، امرش را، بدون مشورت مشورت کننده‌ای».

اینگونه نیست که کاری را بخواهد انجام بدهد که نیاز به مشاوره داشته باشد، عاجز بماند، یک نفر بخواهد راهنمایش بکند.

مشورت، گاهی اوقات انسان در اموری که بخواهد انجام بدهد، تأکید به مشورت شده با یک نفری که پخته‌تر از خود آدم است. مشورت بکند از باب اینکه خطا و اشتباه آن گرفته بشود. یا اگر در شکی‌ست در مسیری، به قطع و یقین برسد.

خداوند متعال اینگونه نیست که نیاز به مشورت داشته باشد؛ اینگونه نیست که موجودی قوی‌تر از خداوند بخواهد باشد که بخواهد با او مشورت کند؛ اینطوری نیست که موجودی هم‌تراز خداوند باشد که بخواهد با آن مشورت بکند.

هر آنچه که در ارتباط با مخلوقات است، همه از ناحیه اوست؛ و همه محدودند و نمی‌توانند به او مشورت دهند.

تمام این‌ها می‌شود تحصیل حاصل. هر آن چیزی که مخلوق دارد را خداوند اعطاء کرده، بعد خداوند نسبت به آن چیزی که اعطاء کرده بخواهد با او مشورت کند!

فرمودند:

(وَلَا مَعَهُ شَرِيكٌ فِي تَقْدِيرِهِ)

«شریکی ندارد در تقدیرش».

مقدراتی که در نظام آفرینش تعیین کرده، این واکنش‌هایی که اشیاء انجام می‌دهند، این تقدیراتی که در خصوص موجوداتِ عالم قرار داده است، اینگونه نبوده این برنامه‌ای که ریخته شده با یک شریکی این‌ها را برنامه‌ریزی کرده باشد؛ نیازی ندارد.

و اساساً شریکی هم برای او فرض نمی‌شود.

بعد فرمودند: (وَلَا يُعَاوَنُ فِي تَدْبِيرِهِ)

«کمک نگیرد، یاری نگیرد، استمداد نمی‌طلبد در تدبیر نظام آفرینش».

در چشم‌انداز نظام آفرینش بخواهد از موجوداتی یاری بگیرد؛ نه!

خداوند متعال بدون واسطه هر کاری را می‌تواند انجام بدهد.

مباشراً هرکاری را می‌تواند انجام بدهد.

اینگونه نیست که محتاج بر اشیاء باشد برای انجام کاری!

اما خب بله، سنت بر این است که کارهایی که خداوند به طور اکثر در

نظام آفرینش انجام می‌دهد، با وسائط انجام می‌دهند.

خداوند متعال می‌تواند انسان را قبض روح کند اما به واسطه فرشته‌ای یا ملائکه دیگری قبض روح می‌کند انسان‌ها را. خداوند می‌تواند تقدیر نظام آفرینش را، کیل نظام آفرینش را در دست بگیرد، سنجش نظام آفرینش را در دست بگیرد، اما این را اعطاء کرده به فرشته‌ای به نام میکائیل! که البته باز میکائیل هر تدبیر و هر تقدیری هم که می‌کند، باز هم هرچه دارد از ناحیه اوست.

پس همه عالم به اوست.

آن‌هایی هم که واسطه در تدبیر عالم هستند، باز هم به اوست؛ در حقیقت این‌ها مجری آن تدبیر کل هستند، که از ناحیه اوست.

والسّلام علیکم و رحمه الله و برکاته.

@aparat.com/be
_sooye_zohoor

v_bagherpour_
kashani

@seratehagh1

besouyezohour

bagherpour-
kashani.com/

@serat12k

youtube.
com/c/seratehagh

https:
//naakhodaa.ir